

Podnebje Evrope

Podnebje Evrope

- velika večina Evrope leži v zmerno toplen klimatskem pasu
- le skrajni južni deli kontinenta segajo na območje subtropskega klimatskega pasu, skrajni severni deli pa na območje subpolarnega klimatskega pasu
- poleg geografske širine pa vplivajo na evropsko podnebje še številni drugi dejavniki
- najprej moramo omeniti Zalivski ali Severnoatlantski morski tok, ki obliva zahodne obale Zahodne in Severne Evrope
- Zalivski tok pride v Zahodno in Severno Evropo iz Karibskega morja in Mehiškega zaliva, zato je topel in blažilno vpliva na klimo omenjenih območij (klima je toplejša in vlažnejša)
- Zalivski tok oblikuje poseben tip podnebja, ki ga imenujemo evropsko oceansko podnebje
- na drugi strani je vpliv kontinenta ustvaril različne tipe kontinentalnega ali celinskega podnebja
- na podnebje Evrope vplivajo tudi vremenotvorna središča in sicer islandski minimum ali ciklon ter sibirski in azorski maksimum ali anticiklon
- islandski ciklon vpliva na vreme nad Evropo preko celega leta, saj se na njegovem območju ustvarjajo potujoče depresije, ki Evropi prinašajo vlažno in hladnejše vreme
- azorski anticiklon vpliva na vreme nad Evropo poleti, ko se njegov vpliv razširi proti severu in severo-vzhodu vse do Srednje Evrope
- azorski anticiklon nad Evropo prinaša jasno, suho in zelo vroče vreme

- Sibirski anticiklon vpliva na vreme nad Evropo pozimi
- prinaša jasno, suho in izredno ostro (hladno) vreme
- za podnebje Evrope je zato značilno menjavanje ciklonskega in anticiklonskega vremena
- potujoče depresije običajno potujejo od zahoda proti vzhodu, s tem, da potujejo po zelo različnih poteh
- poleti potujejo predvsem preko severne in srednje Evrope, pozimi pa potujejo tudi preko Sredozemlja (to je seveda povezano z premiki intertropske konvergenčne cone)
-

Podnebje Evrope

- velika večina Evrope leži v zmerno toplem klimatskem pasu
- le skrajni južni deli kontinenta segajo na območje subtropskega klimatskega pasu, skrajni severni deli pa na območje subpolarnega klimatskega pasu
- poleg geog. širine pa vplivajo na evropsko podnebje še številni drugi dejavniki
- najprej moramo omeniti Zalivski ali Severnoatlantski morski tok, ki obliva zahodne obale Zahodne in Severne Evrope
- Zalivski tok pride v Zahodno in Severno Evropo iz Karibskega morja in Mehškega zaliva, zato je topel in blažilno vpliva na klimo omenjenih območij (klima je toplejša in vlažnejša)
- Zalivski tok oblikuje poseben tip podnebja, ki ga imenujemo evropsko oceansko podnebje
- na drugi strani je vpliv kontinenta ustvaril različne tipe kontinentalnega ali celinskega podnebja
- na podnebje Evrope vplivajo tudi vremenotvorna središča in sicer islandski minimum ali ciklon ter sibirski in azorski maksimum ali anticiklon
- islandski ciklon vpliva na vreme nad Evropo preko celega leta, saj se na njegovem območju ustvarjajo potujoče depresije, ki Evropi prinašajo vlažno in hladnejše vreme

- azorski anticiklon vpliva na vreme nad Evropo poleti, ko se njegov vpliv razširi proti severu in severo-vzhodu vse do Srednje Evrope
- azorski anticiklon nad Evropo prinaša jasno, suho in zelo vroče vreme
- Sibirski anticiklon vpliva na vreme nad Evropo pozimi
- prinaša jasno, suho in izredno ostro (hladno) vreme
- za podnebje Evrope je zato značilno menjavanje ciklonskega in anticiklonskega vremena
- potujoče depresije običajno potujejo od zahoda proti vzhodu, s tem, da potujejo po zelo različnih poteh
- poleti potujejo predvsem preko severne in srednje Evrope, pozimi pa potujejo tudi preko Sredozemlja (to je seveda povezano z premiki intertropske konvergenčne cone)

Tipi podnebij v Evropi

Tipi podnebij v Evropi

- Glej folije številka 1 (atlantsko ali oceansko podnebje, srednjeevropsko prehodno podnebje), 2 (sredozemsko podnebje, mrzlo podnebje) in 3 (kontinentalno podnebje, zaključek)!
- Karta v knjigi na strani 17 nam prikazuje klimatska območja Evrope!
- Klimogram za mesto Shannon (atlas stran 52, B4) v knjigi na strani 17 nam prikazuje glavne značilnosti atlantskega ali oceanskega podnebja!
- Klimogram za mesto Berlin (atlas stran 58, F2) v knjigi na strani 18 nam prikazuje glavne značilnosti srednjeevropskega prehodnega podnebja!
- Klimogram za mesto Dunaj (atlas stran 58, H4) v knjigi na strani 18 nam prikazuje glavne značilnosti srednjeevropskega prehodnega podnebja!
- Klimogram za mesto Palermo (atlas stran 40, E5) v knjigi na strani 18 nam prikazuje glavne značilnosti sredozemskega podnebja!

- Klimogram za mesto Atene (atlas stran 44, E6) v knjigi na strani 18 nam prikazuje glavne značilnosti sredozemskega podnebja!
- Klimogram za mesto Petrozavodsk (atlas stran 82, B3) v knjigi na strani 19 nam prikazuje glavne značilnosti mrzlega podnebja!

██████████

- ta tip podnebja zavzema dolg in relativno ozek pas, ki se vleče od severo-zahoda Portugalske preko zahodne Francije, Britanskega otočja do zahodnih obal Skandinavije
- glavna značilnost tega skoraj trideset stopinj širokega pasu je, da je razlika v povprečni letni temperaturi med skrajnimi deli le okoli 3 stopinje celzija
- značilni za območje, kjer najdemo to podnebje, so močni zahodni vetrovi, ki pozimi prinašajo blag morski zrak z jugo-zahoda, poleti pa mrzel zrak s severo-zahoda
- relativna vlaga je preko celega leta izredno visoka, zato se predvsem pozimi pogosto pojavlja megla
- osnovne značilnosti oceanskega podnebja so: majhne letne temperaturne amplitude, topla poletja, mile zime, morje ob obali ne zamrzne, snežno obdobje je kratko ali ga sploh ni, letni èasi so neizraziti, pomlad je hladnejša kot jesen, padavine v vseh letnih èasih
- ob obali pade od 1000 do 3000 mm padavin, gorovja v notranjosti pa imajo celo do 5000 mm padavin (zahodni Pireneji, Škotsko višavje, Skandinavsko gorovje)
- obilica padavin pogojuje, da v pokrajini prevladujejo travniki, kjer pa je padavin le okoli 1000 mm prevladujejo pašniki

Tipi podnebij v Evropi

██████████

- srednjeevropsko prehodno podnebje najdemo v vzhodni Franciji, v večjem delu Srednje Evrope, deželah okoli Baltika ter delno tudi v Jugovzhodni Evropi, kjer brez ostre meje prehaja proti vzhodu
- oceanski vplivi so proti vzhodu vse manjši, jasno pa se izoblikujejo letni èasi
- na območju srednjeevropskega prehodnega podnebja obstajajo velike regionalne razlike
- ob zgornjem Renu nastopi pomlad mesec dni prej kot drugod zaradi toplih vplivov Sredozemskega morja, ki se širijo po dolini Saone
- severo-vzhodni deli so bistveno bolj hladni, ob Baltiku so obale in reèni izlivi pozimi več tednov ali mesecev zamrznjeni
- letna temperaturna amplituda je na jugo-zahodu 14 stopinj celzija, proti vzhodu pa se poveèa na 24 stopinj celzija
- predvsem zaradi taljenja snega (velika poraba toplotne energije), je pomlad hladnejša od jeseni
- padavine so razporejene preko celega leta, najveè pa jih pade poleti
- panonsko območje je spet nekoliko drugaèno, saj so poletja vroèa s pogostimi nevihtami, še posebno v stepah na skrajnem vzhodu
- kolièina padavin v Srednji Evropi v povpreèju zadostuje za kmetijstvo, ker pa so padavine veèkrat neredne, se v kmetijstvu uporablja tudi umetno namakanje kmetijskih površin

- sredozemsko podnebje v Evropi najdemo predvsem na obalah Sredozemskega morja, marsikje pa po rečnih dolinah sega tudi globoko v notranjost celine (npr. po dolinah Strume, Vardarja in Marice)
- v primeru, da je obala proti notranjosti zaprta z visokimi vzporednimi gorovji (npr. Velebit), le-ta predstavlja ostro klimatsko mejo proti notranjosti
- za sredozemsko podnebje so značilna suha in vroča poletja ter mile in vlažne zime
- poleti je območje sredozemskega podnebja pod vplivom subtropskega visokega zračnega pritiska, pozimi pa se proti jugu pomaknejo poti, po katerih od zahoda proti vzhodu potujejo potujoče depresije
- značilna vegetacija na območju sredozemskega podnebja je makija (gariga) in zimzelena vegetacija
- za sredozemsko podnebje so značilni tudi močni vetrovi (burja, jugo, mistral, etezije)
- te vetrovi prihajajo iz pokrajin, ki so bistveno hladnejše, prinašajo ohlaiditve
- nekoliko drugačno sredozemsko (subsredozemsko ?!) podnebje najdemo v Padski nižini ob reki Pad in v Aragonski nižini ob reki Ebro
- zime so v teh dveh regijah zaradi mrzlega zraka iz notranjosti lahko zelo ostre

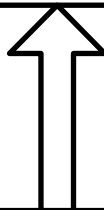
Tipi podnebij v Evropi

- mrzlo podnebje v Evropi zavzema severni del kontinenta
- najdemo ga v velikem delu Švedske, Finske, v severnih delih Norveške in na delu Vzhodnoevropskega nižavja
- značilnosti mrzlega podnebja v Evropi (zmerno hladno v južnem delu in tundrsko v severnem delu) so: nizke temperature, malo padavin (zaradi majhnega izhlapevanja sneg dolgo obleži), zamrznjenost rek in morij
- na območju tundrskega podnebja so tla večji del leta zamrznjena (permafrost ali mrzlota), poleti se stali le zgornja plast, kjer raste skromna vegetacija, ki jo imenujemo tundra (mahovno-lišajna vegetacija)

██████████

-kontinentalno podnebje v Evropi najdemo v Moldaviji, Belorusiji, Ukrajini in v delu Rusije

-značilnosti kontinentalnega podnebja v Evropi so: količine padavin so pod 500 mm (zaradi visoke stopnje kontinentalnosti oziroma zaradi velike oddaljenosti od morij in oceanov), višek padavin je poleti (večinoma so padavine konvekcijske, se pravi da dež pada v močnejših nalih, kar povzroča erozijo tal), zaradi hitrega odtoka je v tleh malo vlage (ker ni izpiranja snovi v globino, so se tod razvile najbolj rodovitne prsti na Zemlji), hud zimski mraz (vpliv sibirskega anticiklona), poletja so bolj vroča na jugovzhodu (npr. ob Volgi)

Tipi podnebij v Evropi

██████████

-podnebje poleg vsega ostalega zelo različno vpliva na človekove dejavnosti

-mnenja o tem, kako podnebje vpliva na delovno storilnost in temperament so zelo različna (npr. primerjava prebivalstva Grčije, kjer je podnebje sredozemsko in prebivalstva Anglije, kjer je podnebje oceansko)

-podnebje je v preteklosti mnogokrat vplivalo na gostoto in obliko poselitve, prav tako tudi na kmetovanje, danes pa vpliva predvsem na promet in turizem